

entitats
catalanes
d'acció
social

→ JORNADA DE TREBALL

Governança, rol i incidència del tercer sector en el context actual

08.07.2016 de 9 a 14 hores

Escola Industrial | Barcelona

DOCUMENT de consens | Jornada de treball sobre Governança, rol i incidència del tercer sector | 08.07.2016, Barcelona

ECAS, com a federació d'entitats catalanes compromeses en l'acció social, formem part del tercer sector social, ens hi sentim plenament implicats i som sensibles al seu devenir. Constatem que en els darrers anys s'ha produït l'emergència de **canvis de profunda significació** en consonància, segurament, amb el moment convuls que viu el nostre país en el context local, nacional i europeu.

És del tot necessari adornar-nos d'aquests canvis i reflexionar conjuntament per copsar l'abast del seu significat, identificar la direcció del seu moviment, i poder així discernir **quina ha de ser la nostra aportació específica**, i quina la nostra resposta oportuna, coherent amb la nostra funció. Centrats, com sempre, en la **defensa dels drets**, en la consecució del benestar de les persones i en la **promoció dels valors solidaris**, volem reflexionar sobre l'impacte que, degut a la nostra actuació i el nostre posicionament, som capaços d'ocasionar per incidir en el desitjat procés de transformació vers una societat més justa i equitativa.

Defensem valors com l'equitat, la transparència, la justícia social, el bé comú, la defensa dels més vulnerables, la renúncia al lucre... que ens impel·leixen a treballar de manera que aquests prevalguin amb garanties. I, en conseqüència, com a sector i com a organització de segon nivell ens sentim obligats a vetllar per la seva preeminència i a afrontar, si es donés el cas, aquelles actuacions que els vulnerin.

Per possibilitar que el **sector actuï amb total coherència amb els seus principis, cal preservar la seva independència davant tendències, modes, pressions, ja provinquin de la societat, de l'administració o de lobbies del propi sector**. Hem de fugir de tot servilisme o condicionament als interessos particulars, partidistes o corporatius que es puguin plantejar. Aquesta actitud crítica, propositiva i lliure és la millor aportació que podem fer per merèixer la consolidació de les nostres organitzacions com a actors en el desenvolupament de l'acció social en un context com l'actual.

Entenem que l'assoliment dels objectius que definim des del sector han d'**articular-se des del principi de subsidiarietat** i, en conseqüència, ECAS vetllarà pel desenvolupament de les entitats de primer nivell, pròximes a les necessitats, a les comunitats i als territoris, promovent **lideratges plurals** i respectant la legitimitat, representativitat, trajectòria i expertesa de cadascuna d'aquestes organitzacions. Aquesta opció ens porta a defensar una **articulació del sector en xarxa**, que promogui la veritable riquesa de la iniciativa social, la desenvolupi i la sostingui en el temps. Desitgem una articulació definitivament allunyada de verticalitats, hegemònies, institucionalitzacions i protagonismes, tan útils en la

conjuntura mediàtica d'avui com afeblidores en la construcció de respostes adequades per l'endemà. Necessitem lideratges plurals vertebrats amb intel·ligència col·lectiva i entenem, també, que és fonamental **tenir una agenda pròpia** i donar-se els temps necessaris perquè els processos es facin amb garanties.

Emplacem a les estructures del tercer sector a fer una anàlisi de la seva situació actual per determinar un model imperant que sigui **fidel als principis inspiradors** que configuren la identitat de les seves bases. Cal evitar que la inèrcia de la institucionalització del sector faci traïr els nostres valors. I cal també reivindicar el **valor de la dissidència** al propi sector i el respecte a la diversitat de mirades.

Creiem que hem de desenvolupar clarament la nostra **incidència per a la defensa dels que més ho necessiten**, i per tant hem d'exercir **una crítica constructiva** davant de les diferents forces polítiques a fi d'aconseguir que les polítiques socials donin veritable resposta a les demandes socials i situïn en el centre de la seva actuació **la defensa dels drets** i la promoció de la ciutadania.

Per fer-ho possible el tercer sector social no s'ha d'identificar amb cap formació política, perquè la societat és plural i ho ha de seguir sent, i nosaltres en un moment donat podem influir, representar, exercir d'intermediari o sensibilitzar qualsevol de les opcions que puguin reeixir, sempre i quan, des de la democràcia, defensin una societat més justa. Aquest posicionament comporta treballar amb els diversos governs que rebin el mandat democràtic i, reconeixent la seva legitimitat, no deixarem d'**exigir sempre i en primera instància la responsabilitat política** que els pertoca per garantir les necessitats bàsiques de la ciutadania en **reconeixement dels seus drets**.

Tanmateix, **l'emergència de nous moviments socials** ens presenta una renovada realitat que valorem amb entusiasme en tant que impulsa renovades oportunitats d'implicació, participació i actuació. Hem de reconèixer-los en els **nous espais de col·laboració i consens** amb noves iniciatives que ens han de permetre mantenir-nos fidels a la construcció d'una societat on la justícia, l'equitat, la governança ciutadana i la solidaritat siguin els seus elements veritablement constitutius.

Rebutgem la projecció interessada de la **imatge d'un tercer sector instal·lat al costat del poder polític o econòmic**. Podem ser interlocutors, vehicular propostes, col·laborar, pactar... però mai hem de pretendre instal·lar-nos en altre lloc que no sigui el del reconeixement de les necessitats, la denúncia de les mancances i l'impuls davant dels reptes veritablement transformadors. Aquest és el nostre lloc i el nostre discurs, que es fonamenta en l'**esforç transformador** d'una societat instal·lada en una deriva que no ens agrada, on s'anteposa, sense cap escrúpol, el benefici particular als interessos de la comunitat.

No tenim altre compromís que el de les nostres entitats, ni cap altre camp de treball que **la lluita contra les desigualtats i l'exclusió**. La nostra responsabilitat fonamentada en les finalitats i missions de les nostres entitats ens obliga a **treballar per la transformació social** i a avaluar els nostres resultats en la mesura que reflecteixin si els homes i les dones del nostre entorn poden **viure dignament en una comunitat més justa, sostenible i solidària**.